

REVIZIJA DERVI d.o.o.

PRIVREDNO DRUŠTVO ZA REVIZIJU I POSLOVNI KONSALTING

Nikole Šopa 13, JAJCE, mob. 063 334 413, tel: 030 654 210 (office)

www.revizijadervi.com e-mail: info@revizijadervi.com

REVIDIRANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
TRGOVINA "BORAC" D.D.
ZA 2017. godinu

Maj, 2018. godine

SADRŽAJ

Izjava o odgovornosti Uprave.....	2
Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Nekonsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.....	6
Nekonsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji.....	7
Nekonsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu.....	8
Nekonsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima.....	9
Bilješke (čine sastavni dio finansijskog izvještaja).....	10
Finansijski instrumenti.....	34

Izjava o odgovornosti Uprave

Menadžment Društva je odgovoran za pripremu finansijskih izvještaja koja daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja TRGOVINA „BORAC“ D.D. TRAVNIK (u daljem tekstu Društvo), rezultata poslovanja i gotovinskih tokova, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH, te je odgovoran za ispravno vođenje računovodstvene evidencije potrebne za pripremu finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva, te u sprečavanju i otkrivanju prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Društva je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH i za dosljednu primjenu istih, donošenje odluka i procjena koje su razumne i razborite, te pripremu finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Finansijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 28.02.2018. godine.

*Direktor
Fehim Bojić*

10. maj 2018.

**IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG OVLAŠTENOG REVIZORA
UPRAVI DRUŠTVA I DIONIČARIMA
TRGOVINA «BORAC» d.d. Travnik**

Pozitivno mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, (u daljnjem tekstu: "Društvo") koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31.12.2017. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koje je tada završila, te bilješki uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju po svim materijalno značajnim pitanjima finansijsko stanje i rezultate poslovanja Društva, promjene na kapitalu i tokove gotovine na dan 31.12.2017. godine, i izvještaji su sastavljeni u skladu sa MRS-a odnosno MSFI-a.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija. Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizorskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom revizije. Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa neovisnošću i da ćemo komunicirati sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koje se može razumno smatrati da utiču na neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira sa onima zaduženim za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Nijaz Dervišić, ovlaštenu revizor
Broj licence 3090034145

Direktor

.....

.....

U Jajcu, 10.05.2018. godine

mr.sc. Jasmina Neretljak

Revizorova adresa
Latička A2-B, Ilidža, Sarajevo

Nekonsolidovani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine

	Zabilješka	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Prihodi od prodaje robe	4	-	-
Ostali poslovni prihodi	4	782.792	1.033.716
Ukupno poslovni prihodi		782.792	1.033.716
Nabavna vrijednost prodane robe		-	-
Materijalni troškovi	5	61.989	94.992
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	6	398.510	444.402
Troškovi proizvodnih usluga	7	148.208	94.159
Troškovi amortizacije	8	860.530	949.981
Troškovi rezervisanja	9	29.206	-
Nematerijalni troškovi	10	119.632	138.834
Ukupno poslovni rashodi		1.618.075	1.722.368
Gubitak od poslovnih aktivnosti		835.283	688.652
Finansijski prihodi	11	-	-
Finansijski rashodi	11	15.200	37.340
Gubitak od finansijske aktivnosti		15.200	37.340
Ostali prihodi i dobiti	12	268.011	84.407
Ostali rashodi i gubici	12	16.596	18.376
Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda		251.415	66.031
Prihodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	13	-	-
Rashodi iz osnova promjene rač. politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	13	4.923	4.547
Gubitak razdoblja prije poreza		603.991	664.508
Porezni rashodi razdoblja	14	-	-
Odloženi porezni rashodi perioda		-	-
Neto gubitak razdoblja		603.991	664.508

Nekonsolidovani izvještaj o finansijskoj poziciji

Na dan	Zabilješka	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
SREDSTVA			
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	15	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	4.452.828	7.640.678
Investicijske nekretnine	15	12.109.784	9.736.488
Dugoročni finansijski plasmani		35	43
Ukupno stalna sredstva i dugoročni plasmani		16.562.647	17.377.209
Tekuća sredstva			
Zalihe	16	314.120	404.283
Gotovina i ekvivalenti gotovine	17	80.951	306
Kratkoročna potraživanja	18	17.237	15.169
Potraživanja za PDV		-	-
Ukupno tekuća sredstva		412.308	419.758
Ukupno sredstva		16.974.955	17.796.967
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Dionički kapital	19	14.954.180	22.431.270
Zakonske, statutarne i druge rezerve	19	1.137.685	2.256.836
Gubitak do visine kapitala	19	603.991	8.596.241
Ukupno kapital i rezerve		15.487.874	16.091.865
Dugoročna rezervisanja	20	362.706	414.795
Obaveze			
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	21	56.091	97.444
Ostale dugoročne obaveze	21	710.075	768.442
Ukupno dugoročne obaveze		766.166	865.886
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	22	171.394	150.000
Obaveze iz poslovanja	23	66.528	106.212
Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	24	14.869	55.462
Druge obaveze	25	83.118	92.098
Obaveze za PDV	25	7.079	12.213
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	25	2.058	8.436
Ukupno kratkoročne obaveze		345.046	424.421
Pasivna vremenska razgraničenja		13.163	-
Ukupno kapital i obaveze		16.974.955	17.796.967

Nekonsolidovani izvještaj o promjenama u kapitalu

Za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine

	Osnovni kapital u KM	Ostale rezerve u KM	Zadržana dobit/nepokriveni gubitak u KM	Ukupno u KM
Na dan 01. januara 2016.	22.431.270	2.256.836	(7.931.733)	16.756.373
Dobit(gubitak) za godinu	-	-	(664.508)	(664.508)
Neto gubici/dobici perioda priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2016.	22.431.270	2.256.836	(8.596.241)	16.091.865
Na dan 01. januara 2017.	22.431.270	2.256.836	(8.596.241)	16.091.865
Dobit(gubitak) za godinu	-	-	(603.991)	(603.991)
Neto gubici/dobici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(1.119.151)	8.596.241	7.477.090
Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	(7.477.090)	-	-	(7.477.090)
Na dan 31. decembra 2017.	14.954.180	1.137.685	(603.991)	15.487.874

Nekonsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima

Na dan	Zabilješka	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Gotovinski tok od operativnih aktivnosti			
Neto dobit(gubitak) za godinu	19	(603.991)	(664.508)
Usklađenje za:			
Amortizaciju	9	860.530	949.981
Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava		(210.407)	(10.667)
		650.123	939.314
Promjena u:			
- Zalihama		90.163	(61.182)
- potraživanjima od prodaje		(2.068)	(2.383)
- obavezama prema dobavljačima		(20.684)	(1.081)
- drugim obavezama		(158.411)	(69.088)
- pasivnih vremenskih razgraničenja		13.163	(288.462)
Neto gotovinski tok od operativnih aktivnosti		(31.705)	(147.390)
Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava		283.500	-
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana		8	-
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava		29.164	2.031
Neto prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti		254.344	
Neto odlivi gotovine od ulagačkih aktivnosti		-	2.031
Finansijske aktivnosti			
Prilivi iz osnova dugoročnih kredita		-	110.313
Priliv iz osnova kratkoročnih kredita		41.353	-
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza		-	102.613
Odlivi iz osnova dugoročnih kredita		41.353	12.869
Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita		19.959	-
Odlivi iz osnova ostalih obaveza		122.035	55.669
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti		-	144.388
Neto odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti		141.994	
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine		306	5.339
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine		80.951	306

BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Izvještajno društvo

Dioničko društvo Trgovina „Borac“ Travnik je pravni sljedbenik društva sa ograničenom odgovornošću Trgovina „Borac“ Travnik, potpuna odgovornost, upisano u sudski registar Osnovnog suda udruženog rada u Zenici, a zaveden po Rješenju broj: U/I-1596/90 od 31.12.1990. godine.

Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju F BiH broj: 03-19-4384/03 od 28.08.2003. godine i Rješenja komisije za vrijednosne papire broj: 03-19-134/04 od 12.04.2004. godine, Kantonalni sudu u Novom Travniku po sudiji pojedincu Ćosić Zuhdiji, rješavajući po prijavi Trgovina „Borac“ d.o.o. Travnik, radi upisa u sudski registar: Promjena oblika organizovanja i proširenje djelatnosti društva, na temelju članaka 40. Zakona o postupku upisa pravnih osoba u sudski registar, dana 15.04.2004. godine donio je Rješenje broj: U/I-187/04, kojim su u sudski registar ovog suda upisane promjene podataka od značaja za pravni promet, tako da Društvo nastavlja poslovanje pod nazivom: Privredno društvo Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, skraćena oznaka firme: Trgovina „Borac“ d.d. Travnik.

Visina uplaćenog temeljnog kapitala iznosi 37.386.425,00 KM, podjeljenog na 2.990.914 običnih dionica, nominalne vrijednosti 12,50 KM po dionici.

Općinski sud u Travniku, po sudiji Velimiru Ninkoviću, rješavajući po prijavi Privrednog društva Trgovina „Borac“ d.d. Travnik, radi upisa u sudski registar: Smanjenje osnovnog kapitala, na temelju članka 40. Zakona o postupku upisa pravnih osoba u sudski registar i Rješenja Komisije za vrijednosne papire FBiH broj: 03/1-19-388/05 od 18.05.2005. godine, dana 27.09.2005. godine, donio je Rješenje kojim je upisano smanjenje temeljnog kapitala radi pokrića gubitka, u iznosu od 7.477.285,00 KM, smanjenjem nominalne vrijednosti dionica, na 10,00 KM po dionici, dok ukupan broj dionica ostaje isti (2.990.914,00 KM). Upisani temeljni kapital nakon smanjenja iznosi 29.909.140,00 KM.

Rješenjem o registraciji broj: 051-0-Reg-10-000701 od 30.12.2010. godine upisani su podaci o promjeni smanjenja kapitala u subjektu upisa kako slijedi:

Broj dionica: 1.495.418,

Vrijednost dionice: 15 KM,

Ukupno: 22.431.270 KM.

Općinski sud u Travniku, sudija Halisa Bašagić, rješavajući po prijavi Otvoreno dioničko društvo Trgovina „Borac“ Travnik u predmetu upisa u registar smanjenja kapitala u subjektu upisa, dana 29.11.2017. godine donio je Rješenje o izmjenama podataka, na osnovu kojeg su upisani podaci o smanjenju osnovnog kapitala za iznos od 7.477.090 KM zbog pokrića gubitaka u poslovanju, a na način da se smanjuje nominalna vrijednost dionica sa 15 KM na 10 KM.

Rješenjem o izmjenama podataka broj: 051-0-Reg-17-000532 od 29.11.2017. godine upisani su podaci o promjeni smanjenja kapitala u subjektu upisa kako slijedi:

Broj dionica: 1.495.418,

Vrijednost dionice: 10 KM,

Ukupno: 14.954.180 KM.

1.2. DJELATNOST PREDUZEĆA

Osnovna djelatnost preduzeća, prema Obavještenju o razvrstavanju pravnog lica po djelatnostima je: TRGOVINA NA MALO U NESPECIJALIZIRANIM PRODAVNICAMA ŽIVEŽNIM NAMIRNICAMA.

Šifra podrazreda djelatnosti: 47.11

Identifikacioni broj pod kojim se pravno lice vodi u Registru poslovnih subjekata: 4236155330005

Prethodni matični broj: 20175460.

Poslovi subjekta u vanjskotrgovinskom poslovanju:

1. Vanjskotrgovinski promet prehrambenim proizvodima (u okviru registrovane djelatnosti),
2. Vanjskotrgovinski promet neprehrambenim proizvodima (u okviru registrovane djelatnosti),
3. Posredovanje,
4. Komisioni, konsignacioni i kompenzacioni poslovi,
5. Pretstavljjanje i zastupanje,
6. Uskladištenje robe,
7. Druge usluge u okviru registrovane djelatnosti i poslova vanjskotrgovinskog prometa.

Na osnovu iskazanih podataka ukupnog prihoda, prosječne imovine i broja zaposlenih za 2017. godinu, a u skladu sa Članom 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (Sl. novine FBiH, broj 83/09), Društvo se svrstava u grupu **srednjih** pravnih lica.

Organi upravljanja prema Statutu Društva su:

1. Skupština
2. Nadzorni odbor
3. Uprava
4. Odbor za reviziju

Prethodne revizije – Društvo za reviziju „EURO - BIRO“ d.o.o. Sarajevo je obavilo reviziju finansijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu o čemu su sastavljeni revidirani finansijski izvještaji.

Mišljenje revizora za 2015. i 2016. godinu je pozitivno.

Prethodne kontrole – Prema izjavi Uprave, Društvo u toku 2017. godine nije kontrolisano od strane Uprave za indirektno oporezivanje, Porezne uprave i sličnih državnih organa kontrole.

2. Osnova za pripremu

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su izdani od strane International Accounting Standards Board (IASB). Finansijski izvještaji Društva na dan 31.12.2017. godine su odobreni za objavljivanje u skladu sa odlukom Uprave na dan 28.02.2018. godine.

2.1. *Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja*

Finansijski izvještaji su prezentirani u valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

2.2. *Pretpostavka vremenske neograničenosti poslovanja*

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovati u skladu s načelom neograničenosti vremena poslovanja. Uprava planira nastaviti aktivnosti koje će osigurati naplatu potraživanja od kupaca i svih ostalih potraživanja Društva kako bi svoje obaveze servisirala na vrijeme i osigurala vremenski neograničeno poslovanje.

2.3. *Upotreba procjena i prosudbi*

Priprema finansijskih izvještaja zahtjeva od menadžmenta stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obaveze, prihode i troškove. Procjene i s njima povezane pretpostavke su zasnovane na povijesnom iskustvu i drugim faktorima za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, a rezultati tih procjena čine polazište za donošenje odluka o knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i obaveza koje se na drugi način nisu mogle donijeti na osnovu informacija dobivenih iz drugih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke su predmet redovitog pregleda. Uticaj korekcije procjene se priznaje u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utiče na tekuće i buduća razdoblja.

3. Računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim periodima prikazanim u ovim finansijskim izvještajima. Gdje je bilo potrebno, korporativne informacije su reklasifikovane da bi se postigla konzistentnost u objavljivanju sa podacima iz tekućeg perioda.

Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi finansijskih izvješća obrazložene su u slijedećim tačkama:

3.1. *Priznavanje prihoda*

Prihod se priznaje kad je vjerovatno da će nastaviti priliv ekonomskih koristi, povezan s poslovnom promjenom u društvu i kad iznos prihoda može biti pouzdano mjerljiv. Prodaja se priznaje, smanjena za iznos poreza na dodatnu vrijednost i popusta, kad je roba isporučena ili usluge pružene, te izvršen značajan prijenos rizika i koristi.

3.2. **Finansijski prihodi i troškovi**

Finansijski prihodi i troškovi obuhvaćaju obračunatu kamatu na kredite i zajmove primjenom metode efektivne kamatne stope, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihode od dividendi, dobitke i gubitke od tečajnih razlika, dobitke i gubitke od finansijske imovine po fer vrijednosti po bilanci uspjeha.

Prihod od kamate se priznaje u bilanci uspjeha primjenom metode obračunatih prihoda, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Finansijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na pozajmice, promjena fer vrijednosti finansijske imovine prezentirane po fer vrijednosti u bilanci uspjeha, gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine, gubitaka od tečajnih razlika. Troškovi od zajmova priznaju se u bilanci uspjeha koristeći metodu efektivne kamatne stope.

3.3. **Troškovi mirovinskih naknada**

Društvo nema mirovinske angažmane osim onih u okviru Mirovinskog sustava FBiH. Društvo je kao poslodavac obavezno obračunavati i uplaćivati dio naknade iz tekuće bruto plaće uposlenih u fond mirovinskog osiguranja a navedeni troškovi prezentiraju se u bilanci uspjeha u periodu u kojem su nastali odnosno kada uposlenici ostvare pravo na naknadu za rad.

Društvo nema obaveze isplata mirovina uposlenima u budućnosti.

3.4. **Strane valute**

Poslovni događaji koji nisu izraženi u KM početno se prezentiraju preračunavanjem po važećem tečaju na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze prezentirane u stranim valutama ponovo se preračunavaju na datum bilance primjenom srednjeg tečaja Centralne banke BH na taj datum. Tečajne razlike nastale preračunavanjem uključuju se u bilancu uspjeha razdoblja, osim tečajnih razlika nastalih od nemonetarne imovine, koje se priznaju direktno u kapital.

Na dan 31.12 tečaj KM je bio kako slijedi :

	31.12.2017.	31.12.2016.
EUR 1 =	KM 1,955830	KM 1,955830

3.5. **Oporezivanje**

Porezni rashod prezentiran na osnovu temelja na dobit je zbirni iznos tekuće porezne obaveze i odgođenih poreza. Tekuća porezna obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu u skladu s FBiH i BiH propisima.

Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja prezentiranoj u bilanci uspjeha jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obaveza Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilance.

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obaveze. Odgođene porezne obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerovatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilance i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstava. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist pozicije bilance uspjeha, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret kapitala, u kom slučaju se odgođeni porez također prezentira u okviru kapitala.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na porez na dobit koje je nametnula ista porezna vlast i ako društvo namjerava podmiriti svoju tekuću poreznu imovinu i obaveze na neto osnovi.

3.6. ***Nekretnine, postrojenje i oprema***

Nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti (osim zemljišta) i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave obuhvaća nabavnu cijenu i sve troškove izravno povezane s dovođenjem sredstava u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Naknadni izdaci vezani za već priznati predmet nekretnina, postrojenja i opreme kapitaliziraju se kao povećanje vrijednosti imovine u slučaju kad je vjerovatno da će zbog tih dodatnih izdataka pritijecati dodatne buduće ekonomske koristi i kad ti izdaci unaprjeđuju stanje imovine iznad inicijalno priznatog. Svi ostali naknadni troškovi priznaju se kao rashod u razdoblju kad su nastali.

Nabavna vrijednost vlastito izgrađenog sredstva uključuje trošak materijala i direktnog rada i druge troškove povezane s dovođenjem sredstva u namijenjeno radno stanje, kao i troškove demontiranja i uklanjanja dijelova te obnove lokacije na kojoj se nalaze. Dobici i gubici temeljem rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine prezentiraju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Nekretnine u izgradnji prezentirane su po trošku nabave umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo raspoloživo i spremno za namjeravanu upotrebu. Imovina u izgradnji se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstava po stopama amortizacije kako slijedi:

	2017.	2016.
<i>Građevinski objekti</i>	1,8%	1,8%
<i>Postrojenja i oprema</i>	12,5 – 20%	12,5 – 20%
<i>Alat i kancelarijski namještaj</i>	12,5 – 20%	12,5 – 20%
<i>Vozila</i>	15,5%	15,5%

Obračun amortizacije obavlja se po pojedinačnim osnovnim sredstvima do njihovog potpunog otpisa kroz procijenjeni vijek korištenja primjenom linearne metode.

3.7. ***Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwill-a***

Na svaki datum bilance Društvo analizira sadašnju vrijednost nematerijalne i materijalne imovine kako bi procijenio da li postoje pokazatelji da vrijednost nekog sredstva treba biti umanjena. Ako takvi pokazatelji postoje, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos sredstava kako bi utvrdilo iznos gubitka od umanjenja imovine (ukoliko on postoji).

3.8. Nematerijalna stalna sredstva

Nematerijalna stalna sredstva sastoje se od softverskih programa. Ona se amortiziraju u periodu u kojem se očekuje od njih djelovanje na stvaranje prihoda, al ne dulje od 5. godina. Za svaki pojedinačni oblik nematerijalnih stalnih sredstava pojedinačno se utvrđuje vrijeme amortiziranja.

3.9. Finansijska imovina

Dugotrajna finansijska sredstva predstavljaju ulaganje novca, stvari i ustupanje prava s ciljem sticanja prihoda, a čije se vraćanje očekuje u razdoblju duljem od jedne godine.

3.10. Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i ostala potraživanja s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja. Zajmovi i potraživanja mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektne kamatne stope umanjenom za sva umanjjenja vrijednosti imovine. Prihodi od kamata priznaje se primjenom efektivne kamatne stope osim za kratkoročna potraživanja gdje priznavanje kamata nije materijalno značajno.

3.11. Zalihe

Zalihe se prezentiraju po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizovati, ovisno o tome šta je niže. Troškovi zaliha sadrže sve troškove nabavke, konverzije i druge zavisne troškove koji su direktno povezani sa dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i u određeno stanje. Ukoliko je primjenjivo, trošak obuhvaća i direktne troškove rada i sve režijske/indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječne cijene.

3.12. Potraživanja

Potraživanja predstavljaju prava na naplatu određenih novčanih vrijednosti od kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovanja društva. Potraživanja se prezentiraju u ukupnom iznosu i umanjena su za ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja. Ispravak vrijednosti zastarjelih i spornih potraživanja vrši se pojedinačno za svako potraživanje kad je neizvjesna naplata djelimičnog ili ukupnog iznosa potraživanja temeljem procjene Uprave.

3.13. Novac i ekvivalenti novca

Novac se sastoji od depozita, novca na računima u bankama i sličnim institucijama i gotovog novca u blagajnama. Ova pozicija uključuje novac odmah raspoloživ i upotrebljiv i karakteriziran je odsutnošću rizika naplate.

3.14. Primitveni krediti

Kamatonosni bankarski krediti i prekoračenja priznaju se u visini primitvenih iznosa, umanjениh za direktne troškove odobrenja. Finansijski troškovi, uključivši premije koje se plaćaju prilikom podmirenja ili otkupa, knjiže se po obračunskoj osnovi i pripisuju knjigovodstvenom iznosu instrumenta u onoj mjeri u kojoj su nastali.

3.15. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje ako, i samo ako, Društvo ima sadašnju obavezu (pravnu li dr) nastalu kao rezultat prošlog događaja i vjerovatno je da će za podmirenje te obaveze biti potreban odljev ekonomskih resursa, te ako je moguće realno procijeniti iznos obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena izdataka potrebnih za podmirenje sadašnje obaveze na datum bilance, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnost u vezi te obaveze. Kad se rezervisanje mjeri na temelju procijenjenih novčanih tokova, iznos rezervisanja je sadašnja vrijednost očekivanih izdataka potrebnih za podmirenje obaveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezervisanjima koje odražava protek vremena, priznaje se kao trošak kamata.

Ako se očekuje da će neke ili sve izdatke potrebne za podmirenje rezervisanja nadoknaditi treća strana, potraživanje se priznaje kao imovina samo kad je doista izvjesno da će naknada biti primljena te da se iznos naknade može pouzdano izmjeriti.

3.16. Potencijalna imovina i obaveze

Potencijalne obaveze kao i potencijalna imovina nisu priznate u finansijskim izvještajima. Potencijalne obaveze se objavljuju u bilješkama osim ukoliko odljev ekonomskih koristi nije vrijedan.

3.17. Događaji nakon datuma bilansa

Događaji nakon datuma bilansa koji daju dodatne informacije o finansijskom položaju Društva na datum bilance (događaji koji zahtijevaju usklađivanje) reflektirani su u finansijskim izvještajima. Događaji nakon datuma bilansa koji se ne smatraju događajima koji zahtijevaju usklađivanje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3.18. Uporedne informacije

Tamo gdje je potrebno, uporedni podatci se reklasificiraju kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. U tekućoj godini nije bilo takvih potreba.

3.19. Ključni izvori procjena neizvjesnosti

Ključne pretpostavke vezane za budućnost i ostale ključne izvore procjene neizvjesnosti na datum bilance koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u okviru naredne finansijske godine su slijedeće:

- *Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme*

Društvo preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještaja razdoblja.

- *Fer vrijednost finansijske imovine i ostalih finansijskih instrumenata*

Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Primjenjuju se uobičajne tehnike vrednovanja koje se temelje na analizi diskontiranih novčanih tokova na bazi ranijih iskustava Društva vezano za naplatu potraživanja. Detalji korištenih pretpostavki i rezultati osjetljivih analiza koji su u vezi sa ovim pretpostavkama su navedeni u Bilješci Potraživanja.

- *Ostale procjene*

Ostale procjene koje se koriste pri izradi finansijskih izvještaja odnose se na iznose rezervisanja za potencijalne gubitke po eventualnim sudskim sporovima.

3.20. Realne vrijednosti

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može zamijeniti ili neka obaveza podmiriti po tržišnim uvjetima. Kako nije moguće doći do referentnih tržišnih cijena značajnog dijela aktive i pasive Društva, fer vrijednosti temelje se na procjenama Uprave s obzirom na vrstu aktive i osnovu obaveze.

Uprava vjeruje da se fer vrijednosti aktive i obaveza ne razlikuju značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

4. Poslovni prihodi

Privredno društvo je registrovano za obavljanje trgovine na malo u unutrašnjem i spoljnotrgovinskom prometu. Prema Zakonu o privrednim društvima, Društvo je registrovano za ostvarivanje prihoda i sticanje profita. Obzirom da Društvo ne ostvaruje prihod iz osnovne registrovane djelatnosti, ne ostvaruju se osnovni ciljevi i može biti ugrožena egzistencija daljnjeg poslovanja.

Poslovni prihodi iskazani u iznosu od 782.792 KM, u ukupnim prihodima učestvuju sa 99,98% i u odnosu na prethodnu 2016. godinu manji su za 24,27%. Struktura istih je sljedeća:

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Ostali poslovni prihodi	782.792	1.033.716	-24,27

Ostali poslovni prihodi, evidentirani u iznosu od 782.792 KM odnose se na prihode po osnovu iznajmljivanja vlastitih objekata u zakup.

5. Materijalni troškovi

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Utrošene sirovine i materijal	37.771	66.558	-43,25
Utrošena energija i gorivo	19.849	21.827	-9,06
Utrošeni rezervni dijelovi	4.369	6.607	-33,87
	61.989	94.992	-34,74

Materijalni troškovi, u izvještajnom periodu su iznosili 61.989 KM, što je u odnosu na prethodni period iskazano u manjem iznosu za 34,74%.

Najveći udio u navedenim troškovima čine utrošene sirovine i materijal, u iznosu od 37.771 KM, odnosno udio od 60,93% materijalnih troškova, a isti se odnose na utrošeni materijal za tekuće održavanje i čišćenje.

6. Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	129.344	222.202	-41,79
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	47.421	86.332	-45,07
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	221.745	135.868	63,21
	398.510	444.402	-10,33

Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima, iskazani u iznosu od 129.344 KM, čine bruto plaće 5 (pet) zaposlenika, prosječno na kraju izvještajnog perioda.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih, u iznosu od 47.421 KM, čine troškovi koji su analitički evidentiranih kako slijedi:

- Dnevnice na službenom putovanju u zemlji.....	800	KM
- Troškovi prevoza na sl.putu u zemlji.....	1.445	KM
- Dnevnice za sl.put u inostranstvo.....	250	KM
- Troškovi noćenja na sl.putu u inostranstvu.....	65	KM
- Naknade i prateći troškovi (putarina, i dr.).....	174	KM
- Naknada na ime prevoza na rad i s rada.....	1.490	KM
- Naknada za ishranu u toku rada.....	8.323	KM
- Otpremnine prilikom odlaska u penziju.....	34.108	KM
- Pomoći i naknade troškova sahrane u sl.smrsti.....	493	KM
- Kotizacije za seminar.....	273	KM

Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih su u izvještajnom periodu manji za 45,07% u odnosu na prethodni period.

7. Troškovi proizvodnih usluga

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Troškovi transportnih usluga	10	200	-95,00
Troškovi usluga održavanja	129.056	85.507	50,93
Troškovi zakupa	1.895	1.895	-
Troškovi reklame i sponzorstva	2.247	6.557	-65,73
Troškovi sufinansiranja	15.000	-	100
	148.208	94.159	57,40

Troškovi proizvodnih usluga, iskazani u iznosu od 148.208 KM, u odnosu na prethodnu 2016. godinu veći su za 57,40%. U okviru ovih troškova, najveći su troškovi usluga održavanja 129.056 KM, zatim troškovi sufinansiranja 15.000 KM, te troškovi usluga održavanja 2.247 KM i troškovi zakupa 1.895 KM.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 129.056 KM, odnose se na troškove usluga održavanja stalnih sredstava (109.522 KM), softvera, zaštitarskih usluga i ostalih usluga održavanja.

Troškovi sufinansiranja, iskazani u iznosu od 15.000 KM, odnose se na troškove sufinansiranja radova na izgradnji Centralnog gradskog trga u Travniku, na osnovu Sporazuma o sufinansiranju radova, broj 01-14-129/17 od 08.02.2017. godine, zaključenom između Općine Travnik i Društva.

8. Amortizacija

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Amortizacija do visine porezno priznatih rashoda	860.530	949.981	-9,42

Troškovi amortizacije izvještajnog perioda iznosili su 860.530 KM, što je u odnosu na prethodni period manje za 89.451 KM, odnosno 9,42%.

9. Troškovi rezervisanja

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Troškovi rezervisanja za sudske sporove i štet. ugovore	29.206	-	100

Troškovi rezervisanja iskazani u iznosu od 29.205 KM se odnose na rezervisanja za sudske troškove po osnovu sporazuma sa Modrič Kosom.

10. Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani u iznosu 119.632 KM u odnosu na prethodnu 2016. godinu manji su za 13,83%. Ove troškove čine:

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Troškovi neproizvodnih usluga	58.286	70.465	-17,28
Troškovi reprezentacije	12.843	14.774	-13,07
Troškovi premija osiguranja	4.431	6.875	-35,55
Troškovi platnog prometa	3.067	4.851	-36,78
Troškovi poštanskih i telekomunikacionih usluga	8.804	8.772	0,36
Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravnog lica	28.621	30.515	-6,21
Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	387	394	-1,78
Ostali nematerijalni troškovi	3.193	2.188	45,93
	119.632	138.834	-13,83

Troškovi neproizvodnih usluga, iskazani u iznosu od 58.286 KM, odnose se na troškove advokatskih usluga 30.448 KM, notarskih usluga 10.006 KM, revizorskih usluga 5.390 KM, te ostalih usluga 12.442 KM.

Troškovi premija osiguranja, u iznosu od 4.431 KM, evidentirani su troškovi premija osiguranja imovine.

Troškovi poreza, naknada, taksu i dr. dažbina na teret pravnog lica, iskazani u iznosu od 28.621 KM, čine troškovi koji su analitički evidentirani na slijedeći način:

- Porez na gradsko zemljište.....	2.812	KM
- Porez na imovinu.....	14.776	KM
- Poseb.por.za zašt.nesr.na radu na plać.....	364	KM
- Opća vodna naknada na plaću.....	364	KM
- Naknade za invalide.....	759	KM
- Naknade za šume.....	420	KM
- Sudske takse.....	5.197	KM
- Administrativne takse.....	1.096	KM
- Trošk.registracije vozila.....	1.167	KM
- Porez na dohodak na pomoći i donacije.....	1.666	KM

11. Finansijski prihodi i rashodi

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Prihodi od kamata po kreditima/ zajmovima	-	-
Pozitivne kursne razlike	-	-
Ostali finansijski prihodi	-	-
Finansijski prihodi	-	-
Rashodi kamata	15.192	14.545
Negativne kursne razlike	8	3.126
Ostali finansijski rashodi	-	22.795
Finansijski rashodi	15.200	37.340

Rashodi kamata, u iznosu od 15.192 KM, odnose se na obračunate kamate po slijedećem osnovu:

➤ Primljene pozajmice VF Komerc d.o.o.....	8.000	KM
➤ Rashodi kamata po kreditima.....	6.155	KM
➤ Ostali rashodi kamata.....	1.037	KM

12. Ostali prihodi i rashodi

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Dobici od prodaje stalnih sredstava	210.407	10.667
Naplaćena otpisana potraživanja	50.868	-
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	6.736	73.740
Ostali prihodi i dobici	268.011	84.407
Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	16.596	18.376
Ostali rashodi i gubici	16.596	18.376

Dobici od prodaje stalnih sredstava, evidentirani u iznosu od 210.407 KM, posljedica su prodaje građevinskih objekata na tri lokacije i jednog transportnog sredstva:

Naziv	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Neotpisana vrijednost	Prodajna vrijednost	Dobit/gubitak
Poslovni prostor u Goraždu	882.010	882.010	0	125.000	125.000
Poslovni prostor u Lukavcu	89.790	28.864	60.926	75.000	14.074
Poslovni prostor u Travniku	326.800	326.800	0	70.000	70.000
Opel Insignia	21.000	8.833	12.167	13.500	1.333

Poslovni prostor u Goraždu prodat je kupcu Ovnak d.o.o. Vitez, na osnovu Ugovora o kupoprodaji nekretnine – poslovni prostor, PU-IP 46/2017 od 30.03.2017. godine i izlazne fakture broj 31-03/2017 od 31.03.2017. godine, po cijeni od 125.000 KM.

Poslovni prostor u Lukavcu prodat je kupcu Muminović Teufiku iz Lukavca, na osnovu Ugovora o prodaji, OPU-IP 115/2017 od 26.04.2017. godine i izlazne fakture broj 26-04/2017 od 26.04.2017. godine, po cijeni od 75.000 KM.

Poslovni prostor u Travniku prodat je kupcu Selimović Nedžad iz Travnika, na osnovu Ugovora o kupoprodaji, OPU-IP 1319/2017 od 18.12.2017. godine i izlazne fakture broj 350/17 od 15.12.2017. godine, po cijeni od 70.000 KM.

Putnički automobil Opel Insignia, prodat je kupcu Marušić Miji iz Travnika, po osnovu Ugovora o kupoprodaji motornog vozila i fakture broj 20-01/2017 od 20.01.2017. godine, po cijeni od 13.500 KM.

Naplaćena otpisana potraživanja, u iznosu od 50.868 KM, odnose se na naplaćena potraživanja od fizičkih i pravnih lica po osnovu zakupa.

Ostali prihodi i dobici, iskazani su u iznosu od 6.736 KM, a odnose se na prihode od prefakturisanja režijskih troškova zapcima.

Ostali rashodi i gubici, iskazani u iznosu od 16.596 KM čine gubici koji su analitički evidentirani kako slijedi:

- Troškovi sudskih i drugih sporova.....	1.546	KM
- Izdaci za humanitarne i kulturne namjene.....	15.000	KM
- Troškovi prinudne naplate poreza i doprinosa.....	50	KM

13. Prihodi i rashodi od promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Prihodi od promjena računovod. politika i ispravki grešaka	-	-
Rashodi od promjena računov. politika i ispravki grešaka	4.923	4.547
	4.923	4.547

Rashodi od promjena računovodstvenih politika i ispravki grešaka, odnose se na ispravke grešaka iz prethodnog perioda, a koje nisu materijalno značajne.

14. Porez na dobit

Obračun poreza na dobit u skladu sa važećom poreznom stopom je kako slijedi:

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Gubitak poslovne godine	603.991	664.508
Porez na dobit po stopi od 10%	-	-
Porezno nepriznati troškovi	8.990	-
Porez na dobit	-	-
Neto gubitak	595.001	664.508

Društvo je u izvještajnom periodu ostvarilo neto gubitak u iznosu od 595.001 KM, dok je u prethodnom periodu ostvareni neto gubitak bio 664.508 KM, kako je iskazano i u Bilansu uspjeha.

15. Nematerijalna i materijalna sredstva

(u KM)

	Zemljište	Građevinski objekti	Postroj enja i oprema	Alati, pog.i kanc.na mještaj	Transportn a sredstva	Avansi za nekretnost r.i oprema	Ulaganja u vlastite građevine	Ukupno
Nabavna vrijednost								
Na dan 01.01.2017.	468.786	19.062.966	19.100	3.528	61.000	60.000	33.900.540	53.575.920
Povećanja	-	7.329	-	-	-	-	21.835	29.164
Otuđenja i otpisi	-	(882.010)	(756)	-	(21.000)	-	(326.800)	(1.230.566)
Preklasifikacija		4.388.724	-	-	-	-	(4.388.724)	0
Na dan 31.12.2017.	468.786	22.577.009	18.344	3.528	40.000	60.000	29.206.851	52.374.518
Ispravka vrijednosti								
Na dan 01.01.2017.	0	11.987.689	8.631	2.582	35802	0	24.164.052	36.198.756
Preklasifikacija	-	7.247.695	-	-	-	-	(7.247.695)	0
Trošak za godinu	-	329.484	2.690	221	18.301	-	507.510	858.206
Ispravka greške	-	(14.490)	-	-	-	-	-	(14.490)
Otuđenja i otpisi	-	(882.010)	(756)	-	(21.000)	-	(326.800)	(1.230.566)
Na dan 31.12.2017.	0	18.668.368	10.565	2.803	33.103	0	17.097.067	35.811.906
Sadašnja vrijednost								
Na dan 01.01.2017.	468.786	7.075.277	10.469	946	25.198	60.000	9.736.488	17.377.164
Na dan 31.12.2017.	468.786	3.908.641	7.779	725	6.897	60.000	12.109.784	16.562.612

Uvidom u analitičke kartice stalnih sredstva za 2017. godinu revizijom je utvrđeno:

Na kontu 020 - Zemljište, u iznosu od 468.786 KM, evidentirana je nabavna vrijednost građevinskog zemljišta 436.386 KM, preneseni saldo iz ranijeg perioda, te nabavna vrijednost parking prostora u iznosu od 32.400 KM.

Na kontu 021 - Građevinski objekti, u iznosu od 22.577.009 KM, evidentirana je nabavna vrijednost građevinskih objekata u FBiH koja Društvo koristi za vlastite potrebe.

U toku 2017. godine došlo je do povećanja nabavne vrijednosti građevinskih objekata kao posljedica preknjiženja sa konta 032 – Investicione nekretnine (4.388.724 KM) na konto 021 – Građevinski objekti, radi otkaza zakupa od strane zakupaca, te kao posljedica dodatnih ulaganja na vlastite objekte, ugradnje aluminijskih vrata (7.329 KM). Naknadna ulaganja su evidentirana na osnovu fakture dobavljača FTM d.o.o. Novi Travnik, broj VP-72/17 od 28.06.2017. godine.

Osim navedenog, u izvještajnom periodu je smanjena nabavna vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 882.010 KM, radi prodaje poslovnog prostora u Goraždu, što je detaljnije objašnjeno u Napomeni 12 – Ostali prihodi i rashodi.

Na grupi konta 022 do 024 – Postrojenja i oprema, alati, pogonski i kancelarijski namještaj i transportna sredstva, u iznosu od 61.872 KM, evidentirana je nabavna vrijednost slijedećih stalnih sredstava:

➤ Postrojenja i oprema.....	18.344	KM
➤ Alat, pogonski i kancelarijski namještaj.....	3.528	KM
➤ Transportna sredstva.....	40.000	KM

Smanjenje nabavne vrijednosti opreme, alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja, u iznosu od 756 KM, posljedica je isknjižavanja dotrajalih stalnih sredstava, koja su u cjelosti amortizovana (Izveštaj komisije za popis sa 31.12.2017. godine), a odnosi se na slijedeća sredstva:

➤ Printer Samsung.....	420	KM
➤ Kalk.olimpia.....	336	KM

U izvještajnom periodu Društvo je izvršilo prodaju putničkog automobila, Opel Insignia, kupcu Marušić Miji, po cijeni od 13.500 KM.

Prodaja automobila nije ispravno knjigovodstveno evidentirana. Društvo je prodaju evidentiralo na slijedeći način:

Konto	NAZIV KONTA	D	P
2112	Kupci u zemlji	13.500	
024001	Ispravka vrijednosti putničkih automobila		12.167
670600	Dobici od prodaje putničkih automobila		1.333
02400	Putnički automobili		21.000
024001	Ispravka vrijednosti putničkih automobila	21.000	

Ispravan način iskknjižavanja po osnovu prodaje je slijedeći:

Konto	NAZIV KONTA	D	P
5404	Troškovi amortizacije putničkih automobila	271	
0024001	Ispravka vrijednosti putničkih automobila		271
	- Obračun amortizacije za januar 2017. godine		
2112	Kupci u zemlji	13.500	
024001	Ispravka vrijednosti putničkih automobila	9.104	
02400	Putnički automobili		21.000
670600	Dobici od prodaje putničkih automobila		1.604
	- Prodaja automobila KIF 20-01/2017		

Na osnovu navedenog revizijom je utvrđeno da su dobiti od prodaje i troškovi amortizacije podcijenjeni za 271 KM, što nije imalo efekta na finansijski rezultat Društva.

Na kontu 027- Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu, u iznosu od 60.000,00 KM, evidentirana su potraživanja za date avanse izvođaču radova Matković d.o.o. Livno na rekonstrukciji robne kuće u Livnu, preneseni saldo iz predhodnog perioda. Budući da se navedeni saldo prenosi od 2007. godine, predlažemo da se preispita opravdanost potraživanja i izvrše eventualna usklađenja.

Na kontu 032 – Ulaganja u vlastite građevine, u iznosu od 29.206.851 KM, evidentirana je vrijednost vlastitih građevinskih objekata datih u zakup. U toku 2017. godine Društvo je izvršilo preknjižavanje sa konta 032 – Ulaganja u vlastite građevine na konto 021 – Građevinski objekti, objekte za koje su zakupci otkazali zakup, u iznosu od 4.388.724 KM. Sve građevine koje se daju u zakup se nalaze u FBiH.

Osim navedenog, umanjeње na istom kontu u iznosu od 326.800 KM je posljedica prodaje poslovnog prostora u Travniku, što je detaljnije opisano u Napomeni 12. – Ostali prihodi i rashodi. Povećanje na kontu 032 – Ulaganje u vlastite građevine, evidentirano je na osnovu adaptacije i uređenja poslovnog prostora „Croatia“ u Novom Travniku (13.886 KM), te ugradnje aluminijske stolarije (7.949 KM).

U skladu sa MRS 40 – Ulaganja u nekretnine, građevinski objekti koje Društvo drži radi zarade na iznajmljivanju (paragraf 3, MRS 40) predstavlja posebnu kategoriju dugotrajne imovine, te se odvojeno klasifikuju (03 – Investicione nekretnine).

Na grupi konta 06 – Dugoročni finansijski plasmani, u iznosu od 18.915 KM, većim dijelom se odnose na dugoročna ulaganja u bezcarinsku zonu Travnik, u sastavu kombinata „Borac“ (18.872 KM). Bezcarinska zona prestala sa radom, Društvo je ocjenilo da je mogućnost povrata uloženih sredstava neizvjesna i iz tog razloga donijelo odluku o otpisu cijelokupnog iznosa, preneseni saldo iz predhodnog perioda. Zbog navedenog, isti iznos je evidentiran i na kontu ispravke vrijednosti, te je dugoročni finansijski plasmani nemju knjigovodstvenu vrijednost.

Obračun amortizacije se vršio uz primjenu linearne metode obračuna amortizacije. Amortizacione stope su utvrđivane na bazi procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva. Stope amortizacije ne odstupaju od porezno priznatih stopa u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

Društvo je izvršilo redovan godišnji popis stalnih sredstava, na dan 31.12.2017. godine i isti uskladilo sa knjigovodstvenom vrijednošću na isti dan.

16. Zalihe

	31.12.2017.	31.12.2016.	%
	u KM	u KM	promjene
Građ.objekti namjenjeni prodaji	-	89.790	-100,00
Građ.objekti obustavljeno posl.- Hrvatska	32.080	36.400	-11,87
Građ.objekti obustavljeno posl.-Srbija	282.040	306.700	-8,04
Vr.uskl.građ.objekata namj.prodaji	-	(28.864)	-100,00
Dati avansi	-	257	-100,00
Ukupno	314.120	404.283	-22,30

Na dan izvještavanja iskazane su zalihe u iznosu od 314.120 KM, što je u odnosu na prethodni period manje za 22,30%.

U toku 2017. godine Društvo je izvršilo prodaju poslovnog prostora u Lukavcu nabavne vrijednosti od 89.790 KM, što je detaljnije objašnjeno u Napomeni 12 – Ostali prihodi i rashodi.

Osim navedenog, Društvo je iz knjigovodstvene evidencije isknjižilo dvije montažne zgrade na lokaciji Grahova, nabavne vrijednosti 67.320 KM i Varoši, nabavne vrijednosti 101.570 KM, knjigovodstveno u potpunosti amortizovani.

Prema izjavi Uprave Društva navedeni objekti su uništeni i neupotrebljivi, a Odluku o isknjižavanju nismo dobili na uvid.

Građevinski objekti namjenjeni prodaji, neotpisane vrijednosti 314.120 KM, analitički su evidentirani kako slijedi:

➤ Građevinski objekti F BiH.....	36.640	KM
➤ Građevinski objekti Srbija	120.000	KM
➤ Građevinski objekti Hrvatska	685.000	KM
➤ Ispravka vrijednosti ulaganja u vl.građevine.....	-527.520	KM

Društvo je izvršilo redovan godišnji popis zaliha, na dan 31.12.2017. godine i isti uskladilo sa knjigovodstvenom vrijednošću na isti dan.

17. Gotovina i ekvivalenti gotovine

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Transakcijski računi – domaća valuta	7.745	216
Blagajna	206	90
Sudski depoziti	73.000	-
	80.951	306

Od novčanih sredstava na transakcijskim računima banaka, stanje je bilo slijedeće:

Konto	Broj transakcijskog računa	Naziv banke	Iznos u KM
200	1549995000029662	Intesa Sanpaolo Banka d.d.	6.851
200	1406041120009166	Sberbank d.d.	496
200	3386702200805092	UniCredit bank d.d.	398
U K U P N O :			7.745

Novčana sredstva na dan 31.12.2017. godine na transakcijskim računima poslovnih banaka po izvodima od 31.12.2017. godine iznose 7.745 KM. Uvidom u dokumentaciju Društva utvrđeno je da su stanja ovih računa s 31.12.2017. godine usaglašena sa stanjem 01.01.2018. godine.

Sudski depoziti, evidentirani u iznosu od 73.000 KM odnose se na uplaćena sredstva na račun Općinskog suda u Travniku, a na osnovu Zaključka o prodaji nekretnine ovršenika, broj 51 0 Rs 066930 14 I od 15.03.2017. godine. Prema navedenom Zaključku, Društvu je prodana nekretnina ovršenika označena kao: ZK ul. Broj 26 KO Vidoševići, k.č. broj 282/3, upravna zgrada „Borac“ površine 406 m², sa naznakom da se prodaje suvlasnički dio ovršenika u predmetnoj nekretnini, površine 406 m², sa dijelom ½ za iznos od 73.000 KM.

Mišljenja smo da je navedeno plaćanje trebalo evidentirati na konto 025 – Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi, s obzirom da je navedeni Zaključak pravosnažan. Nakon plaćanja poreza na promet nekretnina i drugih izdataka potrebnih da bi nekretnina bila spremna za upotrebu, istu prebaciti na adekvatan konto shodno namijeni. Predlažemo da se u narednom periodu izvrši preknjižavanje.

18. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM	% promjene
Potraživanja od kupaca u zemlji	16.732	14.459	15,72
Druga kratkoročna potraživanja	505	710	-28,87
	17.237	15.169	13,63

Na kontu 211 – Kupci u zemlji, u iznosu 914.365 KM, evidentirana su potraživanja koja je Društvo u svojoj evidenciji klasifikovalo na slijedeći način:

➤ Potraživanja od kupaca po osnovu zakupa u zemlji.....	16.732	KM
➤ Sumljiva potraživanja od zakupaca.....	80.631	KM
➤ Sporna potraživanja od zakupaca.....	42.502	KM
➤ Sumljiva potraživanja od kupaca za robu.....	23.360	KM
➤ Sumljiva potraž. od kupaca za stalna sredstva u zemlji.....	751.140	KM

Na kontu 219 – Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, u iznosu od 897.633 KM, evidentirana je ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od zakupaca i kupaca za stalna sredstva, s obzirom na neizvjesna rješenja sudskih sporova i naplatu navedenih potraživanja.

U izvještajnom periodu Društvo je naplatilo 46.333 KM vrijednosti sumnjivih potraživanja i to potraživanja od kupaca za robu 5.923 KM i potraživanja od zakupaca 40.410 KM.

Druga kratkoročna potraživanja, u iznosu od 505 KM odnose se na potraživanja od radnika za akreditiv (5 KM) i potraživanja za više plaćenu taksu na firmu (500 KM).

19. Kapital

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Osnovni kapital	14.954.180	22.431.270
Rezerve	1.137.685	2.256.836
Gubitak do visine kapitala	(603.991)	(8.596.241)
	15.487.874	116.091.865

Prema podacima iz računovodstvene evidencije i iz zabilješki uz finansijske izvještaje utvrđeno je da je u periodu do 2016. godine akumulirani gubitak iznosio 8.596.241 KM, a gubitak obračunskog perioda (za 2017. godinu) je 603.991 KM.

Ukupni kapital Društva na dan 31.12.2017. godine iznosi 15.487.874 KM.

Uvidom u Rješenje o izmjenama podataka, broj 051-0-Reg-17-000532 od 29.11.2017. godine utvrđeno je da su upisani podaci o smanjenju osnovnog kapitala za iznos od 7.477.090 KM zbog pokrića gubitaka u poslovanju, a na način da se smanjuje nominalna vrijednost dionica sa 15 KM na 10 KM, te je utvrđeno da su upisani slijedeći podaci o broju i vrijednosti dionica Društva:

Broj dionica: 1.495.418,

Osnivači: Dioničari D.D. Trgovina „Borac“ Travnik, upisani u Registar Komisije za Vrijednosne papire F BiH.

Pravni osnov upisa bio je Zapisnik sa održane petnaeste Skupštine dioničara OPU-IP-689/17 od 30.06.2017. godine, sačinjen od notara Gorana Halida iz Travnika, Odluka o smanjenju osnovnog kapitala smanjenjem nominalne vrijednosti dionica Društva OPI-IP-690/2017 od 04.09.2017. godine, sačinjena od strane notara Goran Halida iz Travnika, Rješenje Komisije za vrijednosne papire F BiH broj 03/1-19-194/16 od 03.08.2017. godine, Revizorski izvještaj i nezavisno revizorsko mišljenje za finansijske izvještaje Društva za 2016. godinu, sačinjen od revizorskog društva Euro-biro d.o.o. Sarajevo iz maja 2017. godine i Mišljenje nezavisnog revizora o smanjenju vrijednosti dionica Društva od 17.07.2017. godine, izdato od revizorskog društva Euro-biro d.o.o. Sarajevo.

20. Dugoročna rezervisanja

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	362.706	414.795

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike, u iznosu od 326.706 KM, odnose se na rezervisanja za otpremnine (40.000 KM), naknade za pronalaženje zakupaca prilikom izdavanja poslovnih prostora (706 KM) i rezervisanja iz osnova sudskih sporova (322.000 KM).

U izvještajnom periodu, na ime otpremnina isplaćeno je 44.108 KM, a rezervisana su nova sredstva u iznosu od 34.108 KM.

Rezervisanja po započetim sudskim sporovima, u iznosu od 322.000 KM, evidentirana su rezervisanja za sporove koje Društvo vodi, a izvjesno je da će se završiti na štetu Društva, preneseni saldo iz prethodnog perioda.

Društvo je izvršilo rezervisanja po osnovu sporova sa slijedećim fizičkim licima:

- Dimić Slobodan.....	102.000	KM
- Kovačević Mihajlo.....	110.000	KM
- Vidaković Dragutin.....	96.000	KM
- Vuleta Nikola.....	14.000	KM

21. Dugoročne obaveze

	31.12.2017.	31.12.2016.
	u KM	u KM
Dugoročni krediti	56.091	97.444
Ostale dugoročne obaveze	710.075	768.442
	766.166	865.886

Dugoročni krediti u zemlji, u iznosu od 56.091 KM, evidentirane su obaveze po Ugovoru o dugoročnom kreditu za investicije broj 1406054556705052 od 31.03.2016. godine, odobrenog od strane Sberbank d.d. Sarajevo. Kredit je odobren u iznosu od 110.000 KM, na period od 60 mjeseci po kamatnoj stopi od 7,19% godišnje, u svrhu adaptacije poslovnih objekata u vlasništvu preduzeće.

Ostale dugoročne obaveze, u iznosu od 710.075 KM, evidentirane su obaveze za izvršena ulaganja od strane zakupaca u prodajne objekte Društva.

22. Kratkoročne finansijske obaveze

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	171.394	150.000

Kratkoročni krediti uzeti u zemlji, u iznosu od 171.394 KM, evidentirane su obaveze po osnovu pozajmice od pravnog lica „VF Komerc“ Sarajevo (150.000 KM), preneseni saldo iz prethodnog perioda i kratkoročnog dijela dugoročnog kredita odobrenog od Sberbank d.d. Sarajevo (21.394 KM).

23. Obaveze iz poslovanja

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	24.000	43.000
Dobavljači u zemlji	42.528	63.212
Ukupno	66.528	106.212

Primljeni avansi, depoziti i kaucije, u iznosu od 24.000 KM, evidentirane su obaveze za primljene avanse od kupaca, od čega je primljeno od Gašić Dušana 20.000 KM i Dimić Slobodana 4.000 KM.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji, u iznosu od 42.528 KM, u odnosu na prethodnu 2016. godinu manje su za 32,72%. Analitički su evidentirane na slijedeći način:

- Dobavljači građani..... 24.124 KM
- Dobavljači za robu i usluge..... 18.404 KM

Obaveze prema dobavljačima građanima u iznosu od 24.124 KM, odnose se na slijedeće dobavljače:

- Advokat Kukić Irsan..... 8.462 KM
- Advokat Ferizović Bekir..... 7.620 KM
- Advokat Trozić Šefik..... 3.700 KM
- Advokat Pavić Slobodan..... 650 KM
- Advokat Marjanović D..... 2.692 KM
- Advokat Stupar Dragan..... 1.000 KM

Obaveze prema ostalim dobavljačima za robu i usluge u iznosu od 18.404 KM odnose se na tekuće obaveze za robu i usluge, od kojih su najznačajnije:

- Cro-box d.o.o. Sarajevo.....	2.883	KM
- Softis-security d.o.o. Sarajevo.....	2.700	KM
- Securitas d.o.o. Mostar.....	2.551	KM
- Stan J.P.....	2.520	KM
- Vodo – mont za.radnja Travnik.....	2.469	KM

24. Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	14.121	53.786
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	748	1.676
	14.869	55.462

Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća, u iznosu od 14.121 KM, analitički su evidentirane kako slijedi:

- Obaveze za neto plaće.....	9.644	KM
- Obaveze za poreze i posebne dažbine.....	533	KM
- Obaveze za doprinose u vezi plaća.....	3.944	KM

Obaveze za plaće Društvo analitički evidentira kao obaveze tekućeg i prethodnog perioda. Na ime obaveza po osnovu plaća i naknada iz prethodnog perioda evidentirano je 4.104 KM i obaveze se u cjelosti odnose na neto plaće.

U toku 2017. godine na ime plaća i doprinosa iz predhodnog perioda isplaćeno je 52.842 KM čime su u potpunosti izmirene obaveze poreza i doprinosa iz prethodnog perioda. Obaveze za neto plaće i doprinose tekućeg perioda čine obaveze za decembar mjesec 2017. godine.

Obaveze za ostala primanja zaposlenih, naknade troškova i materijalna prava zaposlenih, u iznosu od 748 KM, odnose se na obaveze prema radnicima za naknade za topli obrok, za decembar 2017. godine.

25. Druge obaveze

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Druge obaveze	83.118	92.098
Obaveze za PDV	7.079	12.213
Obaveze za ostale poreze i druge dažbine	2.058	8.436
Pasivna vremenska razgraničenja	13.163	-
	105.418	112.747

Druge obaveze, evidentirane u iznosu od 83.118 KM, odnose se na slijedeće obaveze:

➤ Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja.....	60.602	KM
➤ Obaveze za naknade članovima odbora.....	16.224	KM
➤ Obaveze za porez i pos.dažb.na naknade čl.odbora.....	1.915	KM
➤ Obaveze za doprinose na naknade čl.odbora.....	1.878	KM
➤ Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ug.o djelu	2.100	KM
➤ Obaveze za porez i pos.dažb.na naknade po ug.o djelu.	206	KM
➤ Obaveze za doprinose u vezi naknada fizičkim licima.....	193	KM

Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja, u iznosu od 60.602 KM, evidentirane su zatezne kamate povjerioca VF KOMERC.

Obaveze za naknade članovima odbora, komisija i sl., u iznosu od 16.224 KM, evidentirane su obaveze za naknade članovima Odbora za reviziju (5.000 KM), članovima Nadzornog odbora (5.200 KM) i naknade po osnovu menadžerskog ugovora (6.024 KM).

Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl. koje terete troškove, u iznosu od 2.058 KM, evidentirane su obaveze kako slijedi:

➤ Obaveze za ostale doprinose, članarine i sl.	209	KM
➤ Ostale obaveze za poreze, dopr.i dr.dažbine.....	1.849	KM

Pasivna vremenska razgraničenja, evidentirana u iznosu od 13.163 KM, odnose se na rezervisanja po osnovu neisplaćenih humanitarnih izdataka (8.163 KM) od čega je po osnovu Odluke Nadzornog odbora broj 41/17 od 12.12.2017. godine rezervisano 7.000 KM na ime finansijske pomoći bivšim uposlenicima i penzionerima Društva u vidu potvrde koju će realizovati u samoposluzi „Best“ d.o.o. Travnik, te rezervisanja po osnovu sufinansiranja radova na izgradnji Centralnog gradskog trga u Travniku, na osnovu Sporazuma o sufinansiranju radova, broj 01-14-129/17 od 08.02.2017. godine, zaključenom između Općine Travnik i Društva (5.000 KM).

Finansijski instrumenti

26. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Društvo nije izdavalo derivativne vrijednosne papire bazirane na vlasničkom ulogu. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite te ukupni kapital Društva.

Uprava prati strukturu izvora finansiranja. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Obaveze	1.111.212	1.290.307
Novac i novčani ekvivalenti	80.951	306
Neto dug	1.030.261	1.290.001
Kapital	15.487.874	16.091.865
Neto koeficijent zaduženosti	0,07	0,08

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala.

27. Upravljanje finansijskim rizicima

Prilikom korištenja finansijskih instrumenata Društvo je izloženo sljedećim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

(i) *Kreditni rizik*

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka Društva ukoliko kupac ili druga ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan potraživanjima od kupaca i potraživanjima po osnovu datih pozajmica.

(ii) *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti podrazumjeva nemogućnost Društva da održi dostatne količine novca za podmirivanje tekućih obaveza. Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti.

(iii) *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, poput kursa, kamatnih stopa i kapitala koja utječe na prihod Društva i vrijednost njenih finansijskih instrumenata. Društvo nije značajno izloženo tržišnom riziku.

Izloženost Društva kreditnom, kamatnom, i riziku promjene kurseva stranih valuta proizilazi iz normalnog kursa poslovanja.

Kreditni rizik*Izloženost kreditnom riziku*

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku, koja na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	<i>Zabilješka</i>	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Gotovina i ekvivalenti gotovine	17	80.951	306
Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja	18	17.237	15.169

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema vrsti je:

		31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Potraživanja od kupaca u zemlji	18	16.732	14.459

Rizik likvidnosti

Društvo je izloženo slijedećim rizicima likvidnosti:

	31.12.2017. u KM	31.12.2016. u KM
Dugoročni krediti	56.091	97.444
Kratkoročni krediti	171.394	150.000
Obaveze prema dobavljačima	42.528	63.212

28. Potencijalne obaveze*Sudski sporovi*

Prema izjavi Uprave, vrijednost sudskih sporova po osnovu potraživanja na dan 31.12.2017. godine je 793.642 KM. Izvršena su rezervisanja po započetim sudskim sporovima u iznosu od 322.000 KM za sporove koje Društvo vodi, a izvjesno je da će se završiti na štetu Društva.

29. Transakcije povezanih stranaka*(a) Povezane stranke - pridružena pravna lica*

Prema izjavi Društva, na dan 31.12.2017. godine, Društvo nema povezanih Društava te shodno tome ni poslovanja po istom osnovu.

(b) Povezane stranke – bruto naknade članovima Uprave i Nadzornog odbora i Skupštine

Bruto naknade isplaćene članovima Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju tokom godine su kako slijedi:

	31.12.2017. u KM
Naknade članovima Uprave	76.690
Isplate članovima Nadzornog Odbora	83.611
Isplate članovima Skupštine	-
Isplate članovima Odbora za reviziju	19.790
Ukupne isplate	180.091

30. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Procjene i prosudbe se neprekidno ocjenjuju i baziraju se na osnovu očekivanih budućih događaja za koje se smatra da su razumni pod datim okolnostima.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca za prodaju proizvoda i robe se procjenjuju na svaki datum bilansa stanja i vrši se umanjeње vrijednosti prema broju dana dospjeća (365 dana) za plaćanje. Potraživanja od kupaca koja su starija od 365 dana se smatraju sumnjivim i spornim potraživanjima. Potraživanja od kupaca koja su starija od godinu dana od dana dospjeća za fizička i pravna lica se otpisuju i prenose na rashode. Društvo nije izvršilo otpis potraživanja od kupaca u izvještajnom periodu, koja su starija od 365 dana.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane lokalnih poreskih vlasti.

31. Vlasnička struktura

Vlasnička struktura Društva je kako slijedi:

	Broj dionica	Vrijednost	Ukupno	29.11.2017. Vlasništvo %
Dioničari upisani u registar Komisije za vrijednosne papire F BiH	1.495.418	10	14.954.180	100 %

* * *

Prilozi:

U skladu sa članom 53. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 83/09), u prilogu dostavljamo finansijske izvještaje TRGOVINA „BORAC“ d.d. Travnik za 2017. godinu, koji su bili predmet revidiranja:

1. Bilans uspjeha,
2. Bilans stanja,
3. Izvještaj o gotovinskim tokovima i
4. Izvještaj o promjenama u kapitalu.